Leeuwarder Historische Vereniging **Aed Levwerd**

Jaarverslag 2013

Bestuur

Per 1 januari 2013 bestond het bestuur uit de volgende personen:
Johan Dalstra – voorzitter
Jorrit Holwerda – vice-voorzitter, ledenadministratie
Leendert Plaisier - secretaris
Saakje Zijlstra – penningmeester
Anne Hoekstra - lid
Klaas Zandberg – lid
Eddie Scholl – webredacteur
Eddie Scholl maakte aan het begin van het jaar bekend terug te treden uit het bestuur. Na enkele maanden als 6-tallig bestuur te hebben gewerkt werd Betty Sinnema bereid gevonden per september de opengevallen plaats in te nemen. Het beheer van de website werd voor een deel overgedragen aan Lautenbag Reclame – onze webhost.

Het bestuur vergaderde 11 keer. Waar nodig werd in kleinere samenstelling vergaderd en waren bestuursleden aanwezig bij diverse werkgroepvergaderingen. Veel contacten vonden plaats per e-mail.

Leden

De vereniging telde per jaarultimo 1683 leden. Dat is een teruggang vergeleken met ultimo 2012 (toen: 1720 leden). De crisis heeft ook zijn weerslag op Aed Levwerd; geregeld is de opzegging van een lid een gevolg van kritisch kijken naar de uitgaven en dan is het lidmaatschap van onze vereniging toch een van de eerste bezuinigingen. Daarnaast is het aantal uitschrijvingen wegens wanbetaling – 14, vorig jaar 1 – ook van invloed op de terugloop. Aan de andere kant heeft het bestuur zich ingespannen nieuwe leden te werven o.m. op de UitMarkt en de Monumentenmarkt. Belangstellenden werd daarbij gelokt door de 'Skeef'-button.
Het aantal machtigingen dat afgegeven wordt om de contributie te voldoen neemt gelukkig nog steeds toe.
In 2013 werd 10 maal een z.g. 'cadeaulidmaatschap' geschonken en de vereniging kent aldus 41 cadeauleden. Na afloop van het 'cadeau' verlengt ruim meer dan de helft het lidmaatschap.

Ledenvergadering 10 april 2013

De jaarlijkse ledenvergadering werd gehouden op 10 april 2013 in Zalencentrum Tivoli in Leeuwarden. Volgens de presentielijsten waren er 86 leden aanwezig.
De gebruikelijke verslagen werden behandeld en door de leden goedgekeurd.
Het vermogen van de vereniging was door de kosten van de Ambacht-dvd (en het uitblijven van subsidie van de gemeente Leeuwarden daarvoor) teruggelopen. Onze accountant acht de aanwezige reserves ruimschoots voldoende en beschouwt Aed Levwerd als een financieel gezonde vereniging. De penningmeester kon dan ook mededelen dat van de accountant een instemmingsverklaring voor het financiële beheer over het jaar 2012 was ontvangen.
De Pommerantenpries 2013 werd uitgereikt aan sportman, leraar, socioloog en schrijver Lieuwe Pietersen.

Nieuwjaarsreceptie

De nieuwjaarsreceptie vond plaats op vrijdag 11 januari in discotheek Fire Palace – voor velen echter nog steeds het oude plisieburo aan de Nieuwestad. De toeloop was groot en het was zoals gebruikelijk erg gezellig. Niet voor niets staat onze (gezamenlijk met het HCL en afdeling Monumentenzorg van de Gemeente) nieuwjaarsreceptie bekend als de gezelligste van Leeuwarden!

Website

De website van Aed Levwerd richt zich voornamelijk op verenigingsnieuws en verenigingsactiviteiten maar ook ander nieuws komt aan bod. Wegens het vertrek van Eddie Scholl ontbeerde het bestuur over 2013 een webredacteur. Het technische beheer werd daarom uitbesteed en het bestuur zorgde gezamenlijk voor aanlevering van nieuws. Gegeven de ontvangen reacties en de aantallen bezoekers, voldoet de website nog steeds.

'Leovardia' – de facebookpagina van Aed Levwerd en het HCL wordt voor het merendeel gevuld met aankondigingen vanuit het HCL en 'aardigheidjes'. Het aantal bezoekjes en 'likes' doet vermoeden dat ook de facebookpagina in een behoefte voorziet.

Sems

Aed Levwerd, en dan met name penningmeester Saakje Zijlstra, leverde een belangrijke bijdrage aan het project 'Bouw mee aan Leeuwarden in 3D'- het digitaliseren en in 3D vormgeven van de bekende Sems/Bast-stadsplattegrond uit 1603, een belangrijk onderdeel van de tentoonstelling in het HCL over Leeuwarden in de Gouden Eeuw. Aed Levwerd verzorgde de financieel-administratieve ondersteuning bij de crowd-fundingsactie waarmee geld voor het project ingezameld moest worden. Het werd een groot succes; honderden mensen adopteerden tegen een bepaald bedrag een object op de kaart. De opbrengst van ruim € 15.000,00 overtrof verre de verwachtingen. Tijdens een gezellige door het HCL en Aed Levwerd georganiseerde 17e eeuwse avond in het Natuurmuseum waarbij meer dan 200 adoptiefouders aanwezig waren, werd de kaart gepresenteerd .

'Burgemeestersuitje'

Het jaarlijkse 'burgemeestersuitje' ging op 1 juni naar buurgemeente Menameradiel op initiatief van burgemeester – en oud-Leeuwarder wethouder – Tom van Mourik. Hoewel het een opvallend koude dag was, was de ontvangst hartverwarmend en kregen de Leeuwarder gasten een boeiend programma voorgeschoteld. Zo werd na een wandeling door de oude dorpskern de uit de 12e eeuw stammende kerk bezocht en demonstreerde organist Theo Jellema de kwaliteiten van het orgel in de kerk. Zeer op prijs gesteld werd ook het bezoek aan en de rondleiding door het Popta Slot en het Popta Gasthuis. De nazit was in het gezellige café Het Grauwe Paard.
Op 8 juni was een groep leden van de Historische Vereniging Bergen (N.H.) gast van Aed Levwerd als tegenbezoek van ons burgemeestersuitje aan die gemeente in 2012. Kort daarop was het HCL gastheer van een aantal leden van de historische vereniging uit Hoorn (N.H.) waar Aed Levwerd in 2006 een bezoek had gebracht.

Werkgroepen

Open Monumentendag

Het Open Monumentenweekend op zaterdag 14 en zondag 15 september bracht ondanks de regen weer duizenden mensen op de been. Het thema was dit jaar 'De Gouden Eeuw'. Geschat werd dat zo'n 3000 belangstellenden (delen van) de route hebben gelopen en opgestelde panden hebben bezocht. Het geboortehuis van Saskia Uylenburgh aan de Ossekop 11 was met 2000 bezoekers de grootste publiekstrekker.
Het Poptaslot in Marssum, dat zondag de 15e september opengesteld was, trok eveneens 2000 bezoekers.

Werkgroep Archeologie

Eind 2013 telde de werkgroep 16 leden, die gedurende het jaar 6 keer bij elkaar kwamen om eigen vondsten te bespreken, bij te praten, de 'projecten' te volgen en om gezamenlijke activiteiten te plannen.
Waarnemingen werden gedaan in de M.H. Trompstraat, waar bij inpandige graafwerkzaamheden grote hoeveelheden 17de en 18de eeuws aardewerk werden gevonden alsmede forse baksteenstructuren, mogelijk resten van een lijmziederij aan het Noordvliet. De dag van de Noord-Nederlandse archeologie in Groningen werd op 20 april bezocht door een aantal leden. Op 28 april vond een zoekdag plaats op en rond het terrein van de voormalige state Widefelft onder Koarnjum. Aansluitend werden waarnemingen gedaan aan de Oldegalileën.
Op 8 juni assisteerde vrijwel de hele werkgroep bij het deels ontgraven en inmeten van een boerderij-fundering op een perceel aan de Piskhoarnedyk. Enkele leden waren op 25 augustus aanwezig bij een archeologiedag in Bears. De activiteit, die vooral gericht was op kinderen, behelsde een kleine expositie van bodemvondsten en determinatie van door bezoekers mee gebracht aardewerk en botmateriaal. Op 12 oktober was de werkgroep present op de door de gemeente georganiseerde Monumentenmarkt in het Stadhouderlijk Hof.
Op het Archeologisch Steunpunt, ondergebracht bij het HCL, werd een begin gemaakt met de registratie van de vondsten in een database. Gedurende het jaar werd regelmatig gewerkt aan het invoeren van beschrijvingen en foto's van de vondsten gedaan op Leeuwarder grondgebied.
In het HCL werden twee kleine exposities ingericht met vondsten gedaan op het terrein van de firma Bakker Postma aan de Oldegalileën, ter plekke van de voormalige opvaart naar het klooster Galilea. Meindert Ley maakte een selectie uit zijn verzameling benen voorwerpen. Hij vulde er twee vitrines mee in het Archeologisch Steunpunt.

In de panden van de voormalige sauna aan de Grote Kerkstraat/Pijlsteeg, die verbouwd worden in opdracht van het Sint Anthony Gasthuis werden in het najaar diverse leuke vondsten geborgen.
Op 26 oktober was vrijwel de gehele werkgroep aanwezig bij het gezamenlijk doorzoeken van de grond die eerder dit jaar was vrijgekomen bij het graven van de parkeerkelder aan het Nieuwstraatje/Gedempte Keizersgracht. Vanaf eind september werden op die stort al verschillende interessante vondsten gedaan.
De wens van de werkgroep om de grondstort af te sluiten voor 'schatzoekers' kon door allerlei omstandigheden niet door de gemeente Leeuwarden worden gehonoreerd, dit tot grote teleurstelling van de werkgroep. Begin november ontstond eveneens commotie toen bij sloop- en graafwerkzaamheden in de Wolvesteeg enige grafzerken uit de negentiende eeuw werden aangetroffen. De werkgroep was nog in staat de zerken te beschrijven en te fotograferen, waarna ze tot verdriet van de werkgroep werden afgevoerd en vernietigd.
De expositie in de kelder van het stadhuis van beeldhouwwerk afkomstig van de Wirdumerpoort werd in 2013 geprolongeerd. (*verslag: Tom Sandijck*)

Leovardia

Zoals gebruikelijk verscheen Leovardia drie maal met een keur van aardige, boeiende en zeer afwisselende artikelen. De reacties van de lezers zijn elke keer weer lovend en onze vereniging mag zich gelukkig prijzen met zo'n ledenmagazine – en met de redactie ervan die dat elke keer weer voorelkaar krijgt.
Nadat het eind 2011 mogelijk was geworden de eerste tien Leovardia's via onze website te kunnen raadplegen, werd in 2013 gewerkt aan een indexering daarvan. Die indexering (via een zoekmachine, een z.g. viewer) zal begin 2014 gereed zijn en het zal daarbij gaan om de eerste 30 nummers van Leovardia.

LHR

Deel XI van de Leeuwarder Historische Reeks verscheen in december en werd gratis aan leden met de Leovardia meegestuurd. Het boekje bevat bewerkingen van de inleidingen/lezingen zoals die gegeven zijn op het z.g. Magie-symposium (symposium 'De magie van de oude stukken', 15 juni 2012 in het HCL).

Werkgroep Industrieel Erfgoed Leeuwarden (WIEL)

De Inventarisatie Industrieel Erfgoed Leeuwarden is voor een belangrijk deel afgerond en ondergebracht in een data base die in beheer is bij Piet van der Wal. Er wordt nu vooral gewerkt aan een inventarisatie van de binnenstad. Op basis van bedoelde inventarisatie is een bijdrage geleverd aan de Inventarisatie Industrieel erfgoed Fryslân door de Stichting Steunpunt Monumentenzorg Fryslân (in opdracht van de provincie Fryslân). Het betreft niet alleen leegstaande panden, maar ook de panden die nu nog volop in gebruik zijn. Met een viertal panden wordt daadwerkelijk een herbestemmings-traject ingezet, om duidelijk te krijgen wat de uitdagingen en mogelijkheden zijn bij herbestemmen.
Er is verder gewerkt aan het toegankelijk maken van informatie van en over WIEL via de website van Aed Levwerd/Facebook/'Kaart van Leeuwarden', kortom het beter benutten van de digitale mogelijkheden. Het gaat hierbij in eerste instantie om de volgende op de website te plaatsen informatie: Vermelding van onderwerp plus korte beschrijving (met eventuele bijlagen) betreffende objecten van industrieel erfgoed met daarbij wellicht één of meer foto's, om te beginnen betreffende de zgn. A –lijst.
WIEL heeft op 29 augustus 2013 een bezoek gebracht aan museum het Hannemahuis te Harlingen om de tentoonstelling '150 jaar spoorlijn Harlingen – Leeuwarden' te bezichtigen. Op 9 februari 2014 organiseert WIEL een lezing over dit onderwerp in het HCL.
WIEL heeft op 28 september 2013 deelgenomen aan de donateurs-excursie van de Stichting Industrieel Erfgoed Noord-Nederland langs verschillende objecten in Leeuwarden.
WIEL heeft op 12 oktober 2013 meegewerkt aan de Monumentenmarkt 2013 in het Stadhouderlijk Hof. Voor deze monumentenmarkt is een mooie serie foto's van 'toen en nu' gemaakt, die natuurlijk opnieuw kan worden gebruikt, bijv. een tijdelijke opstelling in het HCL.
Dirk Swierstra heeft voor WIEL een inleiding gehouden over rederij Stânfries.
Het is de bedoeling om meer dan tot nu toe aansluiting te zoeken bij andere activiteiten van Aed Levwerd, zoals bijv. de OMD, de dag over de Leeuwarder geschiedenis, enz. Daarnaast zal contact worden gezocht met andere soortgelijke verenigingen/werkgroepen, zoals bijv. de vereniging 'Oud Harlingen' om informatie uit te wisselen.
(*verslag: Gerrit Visser*)